ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΜΗΜΑ)
ΤΗΣ 5ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1984 [1]

José Alvarez
κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

«Υπάλληλοι — απόλυση — δυσμενής έκθεση κρίσης
κατά το πέρας της δοκιμασίας — αμφισβήτηση»

Υπόθεση 347/82

Περίληψη

Υπάλληλος — Πρόσληψη — Δοκιμαστική Υπηρεσία — Εξουσία εκτιμήσεως της διοικήσεως — Δικαστικός έλεγχος — Όρια

(Κανονισμός υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων, άρθρο 34)

Στο θέμα της απολύσεως δυνάμει του άρθρου 34 του κανονισμού, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή έχει ευρεία εξουσία εκτιμήσεως, το δε Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να ασκεί έλεγχο παρά μόνο επί των περιπτώσεων προδήλου πλάνης και ενδεχομένης καταχρήσεως εξουσίας.

Στην υπόθεση 347/82,

José Alvarez, πρώην δόκιμος υπάλληλος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενος από τον αντίκλητό του στο Λουξεμβούργο Victor Biel, δικηγόρο Λουξεμβούργου, 18 A, rue des Glacis,

προσφεύγων,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλιου, εκπροσωπούμενου από τον Manfred Peter, προϊστάμενο του τμήματος νομικών και διοικητικών υποθέσεων, επικουρούμενο από τον Alex Bonn, δικηγόρο Λουξεμβούργου, και αντίκλητό του στο Λουξεμβούργο, 22, Côte d'Eich,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της δεύτερης απόφασης περί απολύσεως, της 6ης Δεκεμβρίου 1982, και την καταβολή αποζημιώσεως ποσού 500 000 βελγικών φράγκων τουλάχιστον,

1 — Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

συγκείμενο από τους K. Bahlmann, πρόεδρο τμήματος, P. Pescatore και O. Due, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. VerLoren van Themaat
γραμματέας: J. A. Pompe, βοηθός γραμματέας

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως, η εξέλιξη της διαδικασίας, τα αιτήματα καθώς και οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα των διαδίκων συνοψίζονται ως εξής:

I — Πραγματικά περιστατικά και έγγραφη διαδικασία

Αφού χρημάτισε επικουρικός υπάλληλος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από 26 Μαρτίου 1979 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1980, ο προσφεύγων διορίστηκε αναδρομικά από την 1η Οκτωβρίου 1980 δόκιμος υπάλληλος στο ανωτέρω όργανο. Κατά το τέλος της περιόδου δοκιμαστικής υπηρεσίας, συντάχθηκε δυσμενής έκθεση περί της δοκιμασίας που συνιστούσε την απόλυσή του.

Από την έκθεση αυτή, που συντάχθηκε στις 30 Μαρτίου 1981, προκύπτει ότι οι εκτιμήσεις όσον αφορά τις υπηρεσίες του προσφεύγοντος υπήρξαν στο σύνολό τους αρνητικές. Ειδικότερα, η έκθεση τονίζει την εμφανή αδιαφορία του προσφεύγοντος για την εργασία του, αδικαιολόγητες απουσίες, δυσχέρειες στις σχέσεις με τους συναδέλφους του, αναρίθμητες διαφορές, συχνά βίαιες, με τους προϊσταμένους και κάποια διπροσωπία απέναντί τους.

Αφού κοινοποίησε στον προσφεύγοντα την έκθεση αυτή και έλαβε γνώση των παρατηρήσεών του, η διοίκηση του Κοινοβουλίου συνέλεξε συμπληρωματικά τις παρατηρήσεις διαφόρων υπαλλήλων. Έτσι κατατέθηκαν στο φάκελο του Alvarez τρία υπηρεσιακά σημειώματα:

— το από 18 Μαΐου 1981 υπηρεσιακό σημείωμα του Mestat, προϊσταμένου του τμήματος Συμβούλια-Πρωτόκολλο·

— το από 20 Μαΐου 1981 υπηρεσιακό σημείωμα του van Schelven·

— το από 21 Μαΐου 1981 υπηρεσιακό σημείωμα του van den Berge, διευθυντή της γενικής διοικήσεως του Κοινοβουλίου.

Όλα αυτά τα υπηρεσιακά σημειώματα ομιλούν για συμπεριφορά που διατάρασσε την καλή λειτουργία της υπηρεσίας, το δε υπηρεσιακό σημείωμα του van den Berge καταλήγει στο ότι η απόλυση του προσφεύγοντος είναι όχι μόνο κατά μεγάλο βαθμό δικαιολογημένη αλλά και απολύτως αναγκαία. Τα εν λόγω υπηρεσιακά σημειώματα δεν κοινοποιήθηκαν τότε στον προσφεύγοντα.

Βάσει της εκθέσεως περί της δοκιμασίας και των ανωτέρω συμπληρωματικών υπηρεσιακών σημειωμάτων, ο γενικός γραμματέας του Κοινοβουλίου πληροφόρησε τον προσφεύγοντα, με έγγραφο της 18ης Ιουνίου 1981, για την απόφασή του να τον απολύσει από τις 15 Ιουλίου 1981. Ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή κατά των αποφάσεων αυτών και κατά της εκθέσεως περί της δοκιμασίας, παράλληλα δε με την κύρια αυτή προσφυγή υπέβαλε αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων ζητώντας την αναστολή εκτελέσεως της περί απολύσεως αποφάσεως. Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε με διάταξη του προέδρου του ίδιου τμήματος του Δικαστηρίου, της 20ής Ιουλίου 1981 (Συλλογή σ. 2187). Αντιθέτως, με απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982 (Συλλογή σ. 3369), το τρίτο τμήμα ακύρωσε την απόφαση περί απολύσεως λόγω του ότι, κυρίως, «μη γνωστοποιώντας στον προσφεύγοντα όλα τα έγγραφα βάσει των οποίων ελήφθη η απόφασή της, (η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή του Κοινοβουλίου) προσέβαλε την αρχή της δυνατότητας αμφισβητήσεως που προβλέπεται από το άρθρο 34, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων» και ότι κατ' αυτόν τον τρόπο «δεν παρεσχέθη στον προσφεύγοντα η δυνατότητα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του επί του συνόλου των αιτιάσεων που του προσήπτοντο και οι οποίες κατέληξαν στην απόφαση περί απολύσεως».

Από τη δικογραφία προκύπτει ότι, κατόπιν της ανωτέρω αποφάσεως ο διευθυντής προσωπικού και κοινωνικών υποθέσων του Κοινοβουλίου κοινοποίησε και πάλι στον Alvarez, με έγγραφο της 14ης Οκτωβρίου 1982, την έκθεση περί της δοκιμασίας του επισυνάπτοντας αυτή τη φορά τα υπηρεσιακά σημειώματα που δεν του είχαν κοινοποιηθεί κατά την πρώτη διαδικασία της απολύσεως, ζητώντας του να διατυπώσει τις τυχόν παρατηρήσεις του εντός προθεσμίας 15 ημερών.

Με επιστολή της 20ής Οκτωβρίου 1982, ο πληρεξούσιος του προσφεύγοντος αντέταξε το απαράδεκτο της κοινοποιήσεως αυτής, ζητώντας την άμεση επαναφορά του προσφεύγοντος στα καθήκοντα που ασκούσε προηγουμένως, εις εκτέλεση της αποφάσεως της 6ης Οκτωβρίου 1982.

Στην από 17 Νοεμβρίου 1982 απάντησή του, ο διευθυντής προσωπικού και κοινωνικών υποθέσεων του Κοινοβουλίου αμφισβήτησε την ερμηνεία που έδωσε ο προσφεύγων στην απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982, υποστηρίζοντας ότι η εν λόγω απόφαση έλεγξε απλώς και μόνο μια διαδικαστική πλημμέλεια, δηλαδή τη μη κοινοποίηση των συμπληρωματικών υπηρεσιακών σημειωμάτων. Επομένως, στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή εναπόκειται να αποφασίσει για την τύχη του δοκίμου υπαλλήλου, τηρώντας όμως αυτή τη φορά τους τυπικούς κανόνες, την παράβαση των οποίων έλεγξε η ανωτέρω απόφαση. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο διευθυντής προσωπικού και κοινωνικών υποθέσεων κοινοποίησε και πάλι στον προσφεύγοντα την έκθεση κρίσης περί της δοκιμασίας και τα συμπληρωματικά υπηρεσιακά σημειώματα, προκειμένου να διατυπώσει ο τελευταίος τις τυχόν παρατηρήσεις του και διευκρίνισε ότι αν δεν διατυπωθούν παρατηρήσεις το Κοινοβούλιο θα αναγκαστεί να θεωρήσει ότι ο ενδιαφερόμενος συμφωνεί με την έκθεση στο σύνολό της.

Με επιστολή της 23ης Νοεμβρίου 1982, ο πληρεξούσιος του προσφεύγοντος, αφού μέμφθηκε και πάλι το Κοινοβούλιο ότι δεν εκτελεί την απόφαση του Δικαστηρίου, ζήτησε την επανένταξη του Alvarez, συγχρόνως δε διαμαρτυρήθηκε για τον καθορισμό από το Κοινοβούλιο ενός νέου τηλεσίγραφου, όπως το χαρακτήρισε ο πληρεξούσιος, για την υποβολή των παρατηρήσεων του προσφεύγοντος επί των συμπληρωματικών σημειωμάτων της εκθέσεως κρίσεως κατά το πέρας της δοκιμασίας. Αφού πρόσθεσε: «κυρίως μη θεωρή-

σετε ότι συμφωνούμε με την έκθεση στο σύνολό της», ο πληρεξούσιος δηλώνει ότι «επιφυλάσσεται να διατυπώσει ενδεχομένως περαιτέρω παρατηρήσεις και κρίσεις όταν, όπου και όπως θα πρέπει».

Κατόπιν της επιστολής αυτής, ο διευθυντής προσωπικού και κοινωνικών υποθέσεων γνωστοποίησε στον προσφεύγοντα, στις 10 Δεκεμβρίου 1982, ότι θα απολυόταν στις 15 Δεκεμβρίου 1982.

Σε χρόνο που δεν προσδιορίζεται, ο προσφεύγων υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του κανονισμού.

Στις 29 Δεκεμβρίου 1982, ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή περί ακυρώσεως της δευτέρας απολύσεως, που περιελάμβανε αίτημα αποζημιώσεως ποσού 500 000 φράγκων «τουλάχιστον» λόγω «προσβλητικού» για το πρόσωπό του «μέτρου». Κατά την ίδια ημερομηνία υπέβαλε, με χωριστό δικόγραφο, δυνάμει των άρθρων 83, παράγραφοι 1, 2 και 3, του κανονισμού διαδικασίας, αίτηση αναστολής εκτελέσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε με διάταξη του προέδρου του δευτέρου τμήματος, της 17ης Ιανουαρίου 1983, η οποία παραπέμπει, όσον αφορά το επείγον, στη διάταξη της 20ής Ιουλίου 1981 και με την οποία κρίθηκε, όσον αφορά τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς που δικαιολογούν εκ πρώτης όψεως τη λήψη προσωρινού μέτρου, ότι το Κοινοβούλιο συμμορφώθηκε με την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982, κοινοποιώντας στον προσφεύγοντα όλα τα έγγραφα στα οποία στηρίχθηκε η απόλυσή του, δεδομένου ότι το Δικαστήριο ακύρωσε την πρώτη απόλυση διότι παραβιάστηκε η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 34, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων, ως διαδικασία παρέχουσα τη δυνατότητα αμφισβητήσεως.

Εντούτοις, ο πληρεξούσιος του προσφεύγοντος συνέχισε, κατά το διάστημα αυτό, τα διαβήματά του στη διοίκηση του Κοινοβουλίου, όσον αφορά την εκτέλεση της αποφάσεως της 6ης Οκτωβρίου 1982, και στις 3 Μαρτίου 1983 υπέβαλε αίτηση ερμηνείας της αποφάσεως της 6ης Οκτωβρίου 1982, την οποία απέρριψε το Δικαστήριο με διάταξη της 29ης Σεπτεμβρίου 1983.

Στην υπό κρίση υπόθεση, η έγγραφη διαδικασία εξελίχθηκε ομαλά, δοθέντος ότι, σύμφωνα με το άρθρο 91, παράγραφος 4, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως, η διαδικασία ανεστάλη μέχρις ότου ελήφθη απορριπτική της ενστάσεως του προσφεύγοντος απόφαση.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετά από ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

II — Αιτήματα των διαδίκων

Ο *προσφεύγων* ζητεί από το Δικαστήριο:

«— να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή,

— να την κρίνει βάσιμη,

— κατά συνέπεια να ακυρώσει τη δεύτερη απόλυση με όλες τις έννομες συνέπειες,

— να κρίνει ότι αυτή η δεύτερη απόλυση προκάλεσε στον προσφεύγοντα, ως προσβλητικό μέτρο, ηθική βλάβη αποτιμώμενη σε 500 000 φράγκα τουλάχιστο,

— εν πάση περιπτώσει να καταδικάσει το Κοινοβούλιο στα έξοδα της δίκης που αναγκάζεται να κινήσει ο προσφεύγων, ως κακοβούλως προκληθέντα».

Το *Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο* ζητεί από το Δικαστήριο:

«να απορρίψει την προσφυγή και να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα».

III — Ισχυρισμοί και επιχειρήματα των διαδίκων

Ο *προσφείγων* εκθέτει, κατά πρώτο, τα πραγματικά περιστατικά και υποστηρίζει ότι το Κοινοβούλιο δεν θέλησε να εκτελέσει την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982 προβάλλοντας ως απόδειξη ότι το εν λόγω όργανο του κοινοποίησε και πάλι τα υπηρεσιακά σημειώματα που το Δικαστήριο είχε κρίνει μη αντιτάξιμα στην υπόθεση 206/81. Αυτό εξηγεί τη στάση του πληρεξουσίου του προσφεύγοντος ο οποίος επέστρεψε τα έγγραφα στο Κοινοβούλιο χωρίς να διατυπώσει παρατηρήσεις.

Για να στηρίξει το αίτημά του περί ακυρώσεως της δεύτερης περί απολύσεως αποφάσεως, ο προσφεύγων επικαλείται τους ακόλουθους λόγους:

— Αν το Δικαστήριο επικυρώσει τη δεύτερη απόλυση αυτό θα σημαίνει κατ' ανάγκη ότι, απομακρυνόμενο από την προηγούμενη απόφασή του, δέχεται ότι ορισμένες αιτιάσεις που απορρίφθηκαν με την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982 μπορούν και πάλι να προβληθούν για τους ίδιους σκοπούς.

— Στην περίπτωση αυτή θα παραβιάζονταν οι δικονομικοί κανόνες κατά την έννοια ότι, το Δικαστήριο, δεχόμενο στο πλαίσιο μιας νέας δίκης έγγραφα που κρίθηκαν μη αντιτάξιμα στην πρώτη δίκη, θα παραβίαζε την αρχή της ασφάλειας του δικαίου.

— Το Κοινοβούλιο αρνήθηκε να εκτελέσει απόφαση του Δικαστηρίου, αρνούμενο να αναθέσει καθήκοντα στον προσφεύγοντα και αποφασίζοντας να τον απολύσει για δεύτερη φορά με προσχήματα «που παραβιάζουν τη νομιμότητα».

— Η δεύτερη απόλυση είναι παράνομη κατά την έννοια ότι δεν αποτελεί παρά άρνηση αναγνωρίσεως της εξουσίας του κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου.

— Η δεύτερη περί απολύσεως απόφαση συνιστά εξάλλου κατάχρηση εξουσίας, αυτό δε αποτελεί, κατά την άποψη του προσφεύγοντος, τη βάση του αιτήματός του για σημαντική αποζημίωση.

Αφού εξέθεσε το ιστορικό της διαφοράς, το *Κοινοβούλιο* διατυπώνει την άποψη ότι οι διάφοροι λόγοι ακυρώσεως που περιέχονται στην προσφυγή είναι αβάσιμοι.

Εξετάζοντας, κατά πρώτο, τον τρίτο λόγο ακυρώσεως που αναφέρεται στη φερόμενη άρνηση του Κοινοβουλίου να συμμορφωθεί προς την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982, το όργανο αυτό υποστηρίζει ότι εξετέλεσε χωρίς καθυστέρηση την εν λόγω απόφαση. Αντιθέτως διερωτάται αν ο προσφεύγων έχει και αυτός την πρόθεση να εκτελέσει την απόφαση αυτή. Πράγματι, σύμφωνα με το καθού, ο προσφεύγων ερμηνεύει την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982 κατά την έννοια ότι, μετά την ακύρωση της περί απολύσεως αποφάσεως, ο Alvarez, δόκιμος υπάλληλος, ονομάστηκε μόνιμος υπάλληλος, ενώ η απόφαση αυτή απλώς ακύρωσε την περί απολύσεως απόφαση λόγω του ότι η διοικητική διαδικασία δεν έλαβε το χαρακτήρα της διαδικασίας κατά την οποία παρέχεται η δυνατότητα αμφισβητήσεως. Κατά την άποψη του Κοινοβουλίου, το αποτέλεσμα της αποφάσεως της 6ης Οκτωβρίου 1982 είναι ότι επανέφερε τους διαδίκους στην κατάσταση που βρίσκονταν πριν από την ακυρωθείσα απόλυση. Κατά συνέπεια, μετά την απόφαση αυτή, το Κοινοβούλιο όφειλε να άρει το τυπικό ελάττωμα που έλεγξε το Δικαστήριο.

Οι ίδιες σκέψεις αρμόζουν και ως προς τους δύο πρώτους λόγους ακυρώσεως που προβάλλει ο προσφεύγων. Πράγματι, τα τρία συμπληρωματικά υπηρεσιακά σημειώματα δεν κρίθηκαν μη αντιτάξιμα με την πρώτη απόφαση του Δικαστηρίου, διότι ακριβώς το Δικαστήριο αποφάσισε την ακύρωση της απολύσεως λόγω του ότι κατά τη σχετική διαδικασία δεν δόθηκε στον προσφεύγοντα η δυνατότητα αμφισβητήσεως, δεδομένου ότι τα εν λόγω υπηρεσιακά σημειώματα δεν κοινοποιήθηκαν

νομοτύπως. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι το Κοινοβούλιο που δεν εξετέλεσε την απόφαση του Δικαστηρίου αφού διαβίβασε στον προσφεύγοντα όλα τα έγγραφα, αλλά μάλλον ο προσφεύγων, εφόσον αρνήθηκε να διατυπώσει παρατηρήσεις επί των εν λόγω υπηρεσιακών σημειωμάτων. Κατά την άποψη του Κοινοβουλίου, αυτό προκύπτει από τη διάταξη της 17ης Ιανουαρίου 1983.

Συνεπώς, παρέλκει η συζήτηση του λόγου ακυρώσεως περί της προβαλλομένης παραβιάσεως του νόμου καθώς και του ζητήματος της ενδεχομένης καταχρήσεως ή εξουσίας.

Με την απάντησή του, ο *προσφεύγων* ισχυρίζεται κατά πρώτο, όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά, ότι δεν περιλαμβάνονται στα έγγραφα που προσκόμισε το καθού τα υπηρεσιακά σημειώματα που επικαλέστηκε ο Mestat, τα οποία αναφέρουν ότι ο MacKeever είχε συντάξει πολλά υπηρεσιακά σημειώματα σχετικά με τα πολυάριθμα επεισόδια μεταξύ του Alvarez και των προϊσταμένων του. Ο προσφεύγων υποστηρίζει και πάλι ότι το Κοινοβούλιο δεν συμμορφώθηκε προς την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982, δεδομένου ότι κατόπιν της ακυρώσεως της απολύσεως, το Κοινοβούλιο «άλλα όφειλε να πράξει και όχι να επαναλάβει μια διαδικασία που, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, δεν ισχύει έναντι του προσφεύγοντος». Επίσης αντικρούει έντονα το ότι αποδέχτηκε σιωπηρά τα εν λόγω συμπληρωματικά υπηρεσιακά σημειώματα και παραπέμπει σχετικά στο απαντητικό υπόμνημα που κατάθεσε στην υπόθεση 206/81 και συγκεκριμένα στις παραγράφους 7, 8, 9 και 12.

Όσον αφορά το λόγο ακυρώσεως που αναφέρεται στην άρνηση του Κοινοβουλίου να συμμορφωθεί προς την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982, ο προσφεύγων επαναλαμβάνει ότι το Κοινοβούλιο όφειλε να τον διορίσει σε θέση του κλάδου και της κατηγορίας του και ότι δεν μπορούσε, σε καμιά περίπτωση, να αποφασίσει και πάλι την απόλυσή του διότι τότε θα επρόκειτο για καθαρά επιβεβαιωτική μεταγενέστερη απόφαση, αντίθετη προς τη νομολογία της αποφάσεως της 26ης Μαΐου 1981 (Bode, 45 και 49/70, Recueil σ. 465).

Κατά την άποψή του, το Κοινοβούλιο δεν μπορούσε να θεραπεύσει το χαρακτήρα της πρώτης διαδικασίας κατά την οποία δεν δόθηκε η δυνατότητα αμφισβητήσεως, αλλ' όφειλε να εκτελέσει την πρώτη απόφαση δεδομένου ότι το Δικαστήριο ουδέποτε διέταξε ούτε καν συνέστησε στο Κοινοβούλιο να προβεί σε δεύτερη απόλυση, σεβόμενο καλύτερα τα δικαιώματα της υπεράσπισης. Εξάλλου, αντίθετα με όσα υποστηρίζει το Κοινοβούλιο, το γεγονός ότι κατά τη διαδικασία δεν δόθηκε η δυνατότητα αμφισβητήσεως δεν αποτελεί το μόνο λόγο για τον οποίο ακυρώθηκε η πρώτη απόλυση, αφού στην 6η σκέψη της αποφάσεως της 6ης Οκτωβρίου 1982 το Δικαστήριο δέχτηκε ότι: «δεδομένου ότι η εν λόγω έκθεση περί της δοκιμασίας ήταν καθ' αυτή ελλιπής όσον αφορά τα διπλώματά του και την αξιολόγηση της αποδόσεώς του, ιδιαιτέρως δε λακωνική κατά τα λοιπά».

Επιπλέον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι τα εν λόγω υπηρεσιακά σημειώματα είναι παράνομα και ότι η κοινοποίησή τους δεν μπορεί να τους προσδώσει χαρακτήρα νόμιμο ή συνάδοντα προς τον κανονισμό υπηρεσιακής καταστάσεως. Επομένως, ο προσφεύγων εμμένει πλήρως στους λόγους ακυρώσεως που προβάλλει, ιδίως στην παράβαση των διαδικαστικών κανόνων διότι, κατά την άποψή του, το διαδικαστικό πλημμέλημα δεν θεραπεύεται, η δε παραβίαση της αρχής αυτής αποτελεί παραβίαση των αρχών του δικαίου.

Υποστηρίζει επίσης ότι κανείς δεν μπορεί να διωχθεί δύο φορές για τις ίδιες πράξεις όταν υπάρχει απόφαση αρμόδιου Δικαστηρίου, σε τελευταίο βαθμό.

Η δεύτερη απόλυση αντιβαίνει επίσης προς το νόμο κατά την έννοια ότι είναι παράλογος ο ισχυρισμός ότι η απόφαση του

Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 1982 θεμελιώνει δικαίωμα για δεύτερη απόλυση.

Όσον αφορά το λόγο ακυρώσεως που αναφέρεται στην κατάχρηση εξουσίας, η κατάχρηση αυτή προσλαμβάνει εν προκειμένω, κατά τον προσφεύγοντα, τη μορφή καταστρατήγησης της διαδικασίας κατά την έννοια ότι η ΑΔΑ εφήρμοσε το άρθρο 34 του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως αντί να ακολουθήσει την πειθαρχική διαδικασία, δηλαδή να εφαρμόσει το άρθρο 51.

Τέλος, επικουρικά, για την, απίθανη κατά τον προσφεύγοντα, περίπτωση που τα συμπληρωματικά υπηρεσιακά σημειώματα θα κρίνονταν αντιτάξιμα έναντι αυτού, ο προσφεύγων τα αμφισβητεί υποστηρίζοντας κυρίως ότι η απόλυσή του δεν οφείλεται στη συμπεριφορά του αλλά μάλλον στην κατάσταση που επικρατούσε εντός της υπηρεσίας των κλητήρων.

Με την ανταπάντησή του, το *Κοινοβούλιο* αντικρούει κατά πρώτο το αίτημα του προσφεύγοντος να προσκομιστούν τα υπηρεσιακά σημειώματα του MacKeever. Εξάλλου φρονεί ότι δεν έχει πλέον τίποτα να προσθέσει επί των λόγων ακυρώσεως που πρόβαλε ο προσφεύγων και επαναλαμβάνει έντονα ότι εξετέλεσε την απόφαση του Δικαστηρίου και ότι συνεχίζει να την εκτελεί κατά το αναγκαίο μέτρο, χωρίς υστεροβουλία.

IV — Προφορική διαδικασία

Οι διάδικοι αγόρευσαν κατά τη συνεδρίαση της 26ης Ιανουαρίου 1984.

Ο γενικός εισαγγελέας ανέπτυξε τις παρατηρήσεις του κατά τη συνεδρίαση της 1ης Μαρτίου 1984.

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 29 Δεκεμβρίου 1982, ο Alvarez, πρώην δόκιμος υπάλληλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, άσκησε προσφυγή με την οποία ζητεί, αφενός, την ακύρωση της από 6 Δεκεμβρίου 1982 αποφάσεως του διευθυντή προσωπικού και κοινωνικών υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, περί απολύσεώς του, και, αφετέρου, την αποκατάσταση της ηθικής βλάβης που του προκάλεσε το εν λόγω μέτρο.

2 Σημειωτέον ότι, με απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982 (Alvarez, 206/81, Συλλογή σ. 3369), το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) ακύρωσε την πρώτη απόφαση περί απολύσεως του προσφεύγοντος, της 19ης Ιουνίου 1981, λόγω του ότι, μη γνωστοποιώντας στον προσφεύγοντα όλα τα έγγραφα, και συγκεκριμένα τρία συμπληρωματικά της εκθέσεως περί της δοκιμασίας υπηρεσιακά σημειώματα, βάσει των οποίων ελήφθη η απόφασή του, το Κοινοβούλιο παραβίασε το χαρακτήρα της διαδικασίας την οποία προβλέπει το άρθρο 34, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων, ως διαδικασίας παρέχουσας τη δυνατότητα αμφισβητήσεως.

3 Κατόπιν της αποφάσεως αυτής, το Κοινοβούλιο επανέλαβε τη διαδικασία απολύσεως κοινοποιώντας στον προσφεύγοντα την έκθεση περί της δοκιμασίας καθώς και τα τρία επίδικα συμπληρωματικά υπηρεσιακά σημειώματα. Αφού έδωσε στον προσφεύγοντα την ευκαιρία να διατυπώσει τις σχετικές παρατηρήσεις του, το Κοινοβούλιο έλαβε νέα απόφαση περί απολύσεως του προσφεύγοντος, απορρίπτοντας τις επανειλημμένες αιτήσεις του, με τις οποίες ο τελευταίος υποστήριζε ότι, εις εκτέλεση της αποφάσεως της 6ης Οκτωβρίου 1982, το Κοινοβούλιο όφειλε να τον επαναφέρει στην υπηρεσία.

4 Λίγο πριν ασκήσει την προσφυγή του, ο προσφεύγων υπέβαλε αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων ζητώντας την αναστολή της επίδικης απόφασης. Η αίτηση αυτή απορρίφθηκε με διάταξη του προέδρου του δευτέρου τμήματος, της 17ης Ιανουαρίου 1983 (Συλλογή σ. 65).

5 Αφού άσκησε προσφυγή κατά της νέας περί απολύσεως αποφάσεως, ο προσφεύγων συνέχισε τα διαβήματά του προς τη διοίκηση του Κοινοβουλίου σχετικά με την εκτέλεση της αποφάσεως της 6ης Οκτωβρίου 1982 και, στις 3 Μαρτίου 1983, υπέβαλε αίτηση ερμηνείας της αποφάσεως αυτής, την οποία το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) απέρριψε με διάταξη της 29ης Σεπτεμβρίου 1983.

6 Με την προσφυγή του, ο Alvarez υποστηρίζει κυρίως ότι, ενεργώντας κατά τον πιοπάνω τρόπο, το Κοινοβούλιο αρνήθηκε να εκτελέσει την πρώτη απόφαση του Δικαστηρίου, ότι η δεύτερη απόλυση αποτελεί επομένως άρνηση αναγνωρίσεως της εξουσίας του κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου καθώς και κατάχρηση εξουσίας και ότι, αν το Δικαστήριο επικυρώσει τη δεύτερη απόλυση, αυτό θα σημαίνει ότι, απομακρυνόμενο από την προηγούμενη απόφασή του, δέχεται ότι ορισμένες αιτιάσεις που απορρίφθηκαν με την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982, μπορούν να προβληθούν και πάλι για τον ίδιο σκοπό, πράγμα που αποτελεί επίσης παραβίαση των διαδικαστικών κανόνων και της αρχής της ασφάλειας του δικαίου. Πάντως, κατά τη συζήτηση, ο προσφεύγων εγκατέλειψε τα περί καταχρήσεως εξουσίας επιχειρήματά του.

7 Το Κοινοβούλιο αμφισβητεί όλους τους λόγους ακυρώσεως, υποστηρίζοντας κυρίως ότι το αποτέλεσμα της αποφάσεως της 6ης Οκτωβρίου 1982 είναι ότι επανέφερε τους διαδίκους στην κατάσταση που βρίσκονταν πριν από την ακυρωθείσα απόλυση και, επομένως, το Κοινοβούλιο είχε την υποχρέωση να θεραπεύσει την τυπική πλημμέλεια που έλεγξε το Δικαστήριο. Έτσι, η εν λόγω πρώτη απόφαση δεν έκρινε μη αντιτάξιμα τα συμπληρωματικά υπηρεσιακά

σημειώματα, δεν είναι δε το Κοινοβούλιο που δεν εξετέλεσε την εν λόγω απόφαση αλλά ο προσφεύγων, αρνούμενος να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του. Υπό τις συνθήκες αυτές δεν συντρέχει ούτε άρνηση αναγνωρίσεως του κοινοτικού δικαιοδοτικού οργάνου ούτε κατάχρηση εξουσίας.

8 Πρέπει να εξεταστεί πρώτον αν το Κοινοβούλιο εξετέλεσε ορθά την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982.

9 Σημειωτέον ότι, όπως δέχτηκε ήδη η διάταξη της 17ης Ιανουαρίου 1983, με την εν λόγω απόφαση, το Δικαστήριο ακύρωσε την πρώτη απόλυση λόγω του ότι παραβιάστηκε η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 34, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων, ως διαδικασία παρέχουσα τη δυνατότητα αμφισβητήσεως. Όμως, ο ίδιος ο προσφεύγων αναγνώρισε κατά τη συζήτηση ότι η ακύρωση της πρώτης απολύσεως είχε ως αποτέλεσμα ότι επανέφερε τους διαδίκους στην πρότερη κατάσταση. Υπό τις συνθήκες αυτές, κοινοποιώντας στον προσφεύγοντα όλα τα έγγραφα στα οποία στηρίχτηκε η απόλυσή του, περιλαμβανομένων και των εγγράφων που δεν του είχαν κοινοποιηθεί προηγουμένως, το Κοινοβούλιο συμμορφώθηκε με την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982.

10 Κατά συνέπεια, το επιχείρημα αυτό είναι απορριπτέο.

11 Δεύτερον πρέπει να εξεταστεί μήπως το Κοινοβούλιο, χρησιμοποιώντας εκ νέου τα ίδια έγγραφα στα οποία στηρίχτηκε η πρώτη απόλυση, δεν έλαβε υπόψη το εκ της πρώτης αποφάσεως του Δικαστηρίου δεδικασμένο και παραβίασε τους κανόνες της διαδικασίας.

12 Με την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982, το Δικαστήριο υπογράμμισε τη σημασία της κοινοποιήσεως των συμπληρωματικών της εκθέσεως περί της δοκιμασίας υπηρεσιακών σημειωμάτων· πάντως, δεν ακύρωσε την έκθεση περί της δοκιμασίας όπως είχε ζητήσει τότε ο προσφεύγων.

13 Υπό τις συνθήκες αυτές δεν ευσταθεί η αιτίαση ότι το Κοινοβούλιο αγνόησε το εκ της πρώτης αποφάσεως δεδικασμένο επαναλαμβάνοντας τη διαδικασία απολύσεως και ζητώντας από τον προσφεύγοντα να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του επί των εν λόγω συμπληρωματικών υπηρεσιακών σημειωμάτων.

14 Ως προς τη φερόμενη παραβίαση διαδικαστικών κανόνων και της αρχής της ασφάλειας του δικαίου, πρέπει επιπλέον να σημειωθεί ότι το Δικαστήριο, με την απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 1982, δεν απεφάνθη επί της ουσίας των δυσμενών κρίσεων που περιέχονται στα συμπληρωματικά υπηρεσιακά σημειώματα· άρα, δεν ευσταθεί η αιτίαση ότι το Κοινοβούλιο, κοινοποιώντας στον προσφεύγοντα τα εν λόγω υπηρεσιακά σημειώματα, επανήλθε σε δυσμενείς κρίσεις που το Δικαστήριο είχε απορρίψει προηγουμένως.

15 Κατά συνέπεια, και αυτά τα επιχειρήματα είναι απορριπτέα.

16 Τέλος, απορριπτέο είναι και το επιχείρημα του προσφεύγοντος περί αμφισβητήσεως των τριών επίδικων συμπληρωματικών υπηρεσιακών σημειωμάτων. Πράγματι, πρέπει πρώτον να σημειωθεί ότι όλα τα σχετικά επιχειρήματα του προσφεύγοντος περιορίζονται στους ισχυρισμούς που αναπτύχθηκαν ήδη στο πλαίσιο της πρώτης υποθέσεως και στην αμφισβήτηση της βαθμολογίας και των κρίσεων του αμέσου ιεραρχικώς προϊσταμένου στις οποίες παραπέμπουν δύο από τα τρία συμπληρωματικά υπηρεσιακά σημειώματα. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι η ΑΔΑ έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια στο θέμα της απολύσεως βάσει του άρθρου 34 και ότι το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να ασκεί έλεγχο παρά μόνο επί των περιπτώσεων προδήλου πλάνης και ενδεχομένης καταχρήσεως εξουσίας. Όμως, ούτε αυτός ο προσφεύγων ισχυρίζεται, στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, ότι υπήρξε πρόδηλη πλάνη. Άρα, ο προσφεύγων δεν μπόρεσε να αντικρούσει το γεγονός ότι δεν επέδειξε επαρκείς για τη μονιμοποίησή του ικανότητες.

17 Κατά συνέπεια, η προσφυγή είναι απορριπτέα, περιλαμβανομένου και του αιτήματος περί αποκαταστάσεως της ηθικής βλάβης.

Επί των δικαστικών εξόδων

18 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Σύμφωνα όμως με το άρθρο 70 του κανονισμού διαδικασίας, προκειμένου περί προσφυγών υπαλλήλων των Κοινοτήτων, τα όργανα φέρουν τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**

2) **Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων και των εξόδων που αναφέρονται στη διαδικασία λήψεως ασφαλιστικών μέτρων.**

Bahlmann Pescatore Due

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 5 Απριλίου 1984.

Κατ' εντολή
του γραμματέα

D. Louterman

Υπάλληλος διοικήσεως

Ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος

K. Bahlmann

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ PIETER VERLOREN VAN THEMAAT ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΤΗΝ 1η ΜΑΡΤΙΟΥ 1984 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Εισαγωγή

Η προσφυγή του Alvarez με την οποία θα ασχοληθούμε σήμερα σκοπεί την ακύρωση της δεύτερης αποφάσεως περί απολύσεώς του που έλαβε στις 6 Δεκεμβρίου 1982 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο βάσει του άρθρου 34, παράγραφος 2, του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως καθώς και την καταβολή αποζημιώσεως 500 000 βελγικών φράγκων τουλάχιστο.

1 — Μετάφραση από τα ολλανδικά.